

325 – وَعَنْهُ، رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ رَجُلًا قَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ؛ إِنَّ لِي قَرَابَةً أَصْلُهُمْ وَيَقْطَعُونِي، وَأُحْسِنُ إِلَيْهِمْ وَيُسَيِّئُونَ إِلَيَّ، وَأَخْلُمُ عَنْهُمْ وَيَجْهَلُونَ عَلَيَّ، فَقَالَ: «لَئِنْ كُنْتَ كَمَا قُلْتَ، فَكَأَنَّمَا تُسْفِهُمُ الْمَلَّ، وَلَا يَزَالُ مَعَكَ مِنَ اللَّهِ ظَهِيرٌ عَلَيْهِمْ مَا دُمْتَ عَلَى ذَلِكَ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ. [2558].

وَ«تَسْفِهُهُمْ» بِضَمِّ التَّاءِ كَسْرِ السِّينِ الْمُهْمَلَةِ وَتَشْدِيدِ الْفَاءِ، وَ«الْمَلَّ» بِفَتْحِ الْمِيمِ، وَتَشْدِيدِ اللَّامِ، وَهُوَ: الرَّمَادُ الْحَارُّ: أَيَّ كَأَنَّمَا تُطْعِمُهُمُ الرَّمَادَ الْحَارَّ، وَهُوَ تَشْبِيهُ لِمَا يَلْحَقُهُمْ مِنَ الْإِثْمِ بِمَا يَلْحَقُ أَكِلَ الرَّمَادِ الْحَارِّ، وَهُوَ تَشْبِيهُ لِمَا يَلْحَقُهُمْ مِنَ الْإِثْمِ بِمَا يَلْحَقُ أَكِلَ الرَّمَادِ الْحَارِّ مِنَ الْأَلَمِ، وَلَا شَيْءَ عَلَى هَذَا الْمُحْسِنِ إِلَيْهِمْ، لَكِنْ يَنَاهُمُ إِثْمٌ عَظِيمٌ بِنَقْصِيرِهِمْ فِي حَقِّهِ، وَإِدْخَالِهِمُ الْأَذَى عَلَيْهِ، وَاللَّهُ أَعْلَمُ.

325. Яна у кишидан ривоят қилинади:

«Бир киши: «Эй Аллоҳнинг Расули, менинг қариндошларим бор. Мен уларга силаи раҳм қилавераман, улар эса мендан узаверишади. Мен уларга яхшилик қиламан, улар эса менга ёмонлик қилишади. Мен уларга ҳалимлик қилсам, улар менга жоҳиллик қилишади», деди. Шунда у зот: «Агар сен ўзинг айтганингдек бўлсанг, уларга қайноқ кул едиргандек бўласан. Модомики сен шундай давом этар экансан, Аллоҳдан уларга қарши ёрдам сендан узилмайди», дедилар».

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: «Қайноқ кул едириш» деган ибора «сен уларга берган нарса

уларнинг ичини куйдиради» деган маънони билдиради, чунки ёмонликка яхшилик билан жавоб қайтарилса, ёмонлик қилганлар олов егандек бўлади.

Абдуллоҳ бин Амр ибн Осс розияллоху анҳумодан ривоят қилинади:

Расулуллоҳ саллоллоху алайҳи васаллам: “Силаи раҳм қилиниб турганда, унга жавобан силаи раҳм қилиш силаи раҳм эмас. Балки, ҳақиқий силаи раҳм, узилганда қайта тиклашдир” дедилар.

Яъни: нима бўлишидан қатъий назар, алоқани биринчи тиклаган одам – ҳақиқий силаи раҳмни боғлаган бўлади.

Энди, бир инсон шу ҳадисга мувофиқ узилган алоқани тиклайман деб биринчи бўлиб ҳаракат қилса ва уни нариги тараф рад этса нима бўлади?

Юқоридаги ҳадисда Пайғамбар алайҳиссалом айтганларидек бўлади: **«Агар сен ўзинг айтганингдек бўлсанг, уларга қайноқ кул едиргандек бўласан. Модомики сен шундай давом этар экансан, Аллоҳдан уларга қарши ёрдам (берувчи фаришта) сендан узилмайди».**

Демак, силаи раҳм яхшиликка яхшилик билан, борди-келдига борди келди билан жавоб қайтариш эмас, балки, ёмонлик кўрилса ҳам, жафо кўрилса ҳам қариндошларга яхшилик қилиш, эътиборсизлик қилаётган қариндошга ҳам эътибор ва таважжуҳ билан бўлар экан.

Ҳақиқий силаи раҳм қилувчи деб мукофотлагувчини айтилмайди. Яъни бир қариндоши қайсидир яхшилиги учун яхшилик билан жавоб қайтариш, ёки меҳмонга чақиргани учун меҳмонга чақириш бу силаи раҳм эмас, балки, мукофотлаш, яхшилигини қатариш бўлади. Ҳақиқий силаи раҳм қилувчи инсон, гарчи қариндоши у билан алоқани узса ҳам силаи раҳм қилади.

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI

